

ner; men Størsteparten var rømmet derfra som fra en Straffeanstalt.

„Jeg var forøvrig bleven advaret af en Mand, der siden har opnaaet en vis Navnkundighed. Det er Mads Vestrup. Han var i sin Tid Præst herinde i Favsing. Jeg veed ikke, hvad der nu er bleven af ham. Men i „Femte Juni“ læste jeg engang i Vinter et Par af de Taler, han vakte saa stor Opstandelse med i København. Den mærkelige Mand hører jo en svunden Tid til og taler et middelalderligt Sprog; men — det forstaar jeg nu — den inderste Mening af hans Ord har evigvarende Gyldighed. De vil selv komme til at gøre den samme Erfaring, Hr. Hamre, dersom De engang faar Deres Idealstat realiseret, at det er Jordhulen og en Kaalhave, der er Menneskenes tabte Paradis. — De har velsagtens læst, hvad Anton Bjerreby nylig meddelte om sine sidste Samtaler med Enslev paa Dødslejet. Det skærer En i Hjertet at tænke paa, at den Mand skulde sige Livet Farvel med saa bitre og hadefulde Ord. Kan hans Livstragedie ikke afskrække Dem? Enslev var jo ogsaa en Slags Moses, der vilde føre Folket ud af Trældommen ved at opvække en Ulveappetit paa Livet. Maaske har vi aldrig haft en guddommeligere Vilje her i Landet end hans, da han endnu var ung og begejstret. Nu ser vi Befrielsesværket resultere i en Skare Ulykkelige, der har forslugt sig paa Tilværelsen og ækles baade ved sig selv og andre. Verden over møder vi Mennesker, der er opfyldte af Lede ved Eksistensen og dog ikke kan faa nok af den; som hader og forbander Livet og samtidig klæber ved Støvet med alle deres Ønsker og Forhaabninger.“

Bjørn Hamre fandt det stadig ørkesløst at optage en Diskussion med den syge Mand, og Torben, som nu forstod Grunden til hans Tavshed, blev derpaa selv stille. Skønt han efterhaanden havde vænnet sig til at blive betragtet som en Forrykt af sine Omgivelser, blev han nedslaaet, hver Gang han paany mødte denne fuldkomne Mangel paa Forstaaelse hos Folk, med hvem han tidligere havde kunnet dele Tanker. Og han havde altid sat Bjørn Hamre højt som en benaadet Digter, en Friluftssanger,